سیستان و بلوچستان قطب تولید «چای ترش» در کشور

طلای سرخ دلگان با صنایع تبدیلی قیمت پیدا می‌کند

گزارش

بیتا میرعظیمی
گروه ایران زمین

استان سیستان و بلوچستان به دلیل موقعیت جغرافیایی، اقلیمی و دارا بودن پتانسیل‌ها و ظرفیت‌های مهم در عرصه‌های مختلف کشاورزی به قطب تولید چای ترش در کشور تبدیل شده است؛ گیاهی پرخاصیت که هیچ نام و نشانی از موطن خود در بازار فروش نداشته و سود اصلی این محصول به جیب کشاورز نمی‌رود. طبق گفته مدیر گیاهان دارویی و سنتی سیستان و بلوچستان به «ایران»، نبود صنایع تبدیلی و بسته‌بندی در استان باعث شده حاصل دسترنج کشاورزان با نازل‌ترین قیمت به جیب واسطه‌ها برود و این گیاه غنی از آهن پس از فرآوری و بسته‌بندی با برند استان‌های دیگر وارد بازار مصرف شود.

چای ترش گیاهی دومنظوره، متعلق به خانواده پنیرک است که در زبان محلی به آن چای مکی نیز می‌گویند. این گیاه دارویی سال‌ها پیش توسط زائران مکه مکرمه وارد کشور شده و برای اولین‌بار در کشور در شهرستان دلگان استان سیستان و بلوچستان کشت شد. این گیاه دارویی پرفایده به دلیل شرایط ویژه آب و هوایی، خاک و همچنین روش‌های کشت و برداشت سنتی در استان سیستان و بلوچستان، از کیفیت بالایی برخوردار است و با توسعه صنایع تبدیلی و فرآوری می‌تواند زمینه بهبود وضعیت اقتصادی و همچنین ارتقای جایگاه ایران را در بازارهای بین‌المللی فراهم کند.

برداشت ۸۰۰ تن چای ترش

«حسین جهان‌تیغی» مدیر گیاهان دارویی و سنتی سیستان و بلوچستان به «ایران» می‌گوید: «چای ترش با نام علمی Hibiscus sabdarif-fa، محصولی یک ساله است که همه ساله سطح زیرکشت آن تغییر می‌کند. این گیاه دارویی در ماه‌های فروردین و اردیبهشت‌ماه کشت می‌شود و برداشت آن از نیمه دوم آبان تا پایان آذرماه ادامه دارد. امسال سطح زیرکشت چای ترش در استان سیستان و بلوچستان بیش از ۱۵۰۰ هکتار بود که از هر هکتار حدود ۸۰۰ کیلوگرم کاسبرگ خشک برداشت شد؛ بنابراین امسال در مجموع حدود ۸۰۰ تن کاسبرگ چای ترش برداشت شده و هر کیلو بین ۳۵۰ تا ۴۰۰ هزار تومان به فروش رسیده است.»

وی می‌افزاید: «کشاورزان، چای ترش را پس از برداشت خشک کرده و به فروش می‌رسانند. البته آنها ابتدا منتظر باز شدن غنچه‌ها می‌مانند و سپس اقدام به برداشت محصول می‌کنند؛ همین امر نیز پروسه برداشت چای ترش را کمی طولانی‌تر می‌کند. غنچه‌ها پس از جمع‌آوری، داخل خانه‌ها یا پشت‌بام به صورت سنتی و در سایه پهن شده و خشک می‌شوند. این محصول دست به نقد است و به محض خشک شدن به فروش می‌رسد. همه ساله با آغاز برداشت چای ترش در استان سیستان و بلوچستان، تجار و واسطه‌ها محصول را از کشاورزان خریداری کرده و در استان‌های مختلف به فروش می‌رسانند.»

نبود صنایع تبدیلی و فرآوری

مدیر گیاهان دارویی و سنتی سیستان و بلوچستان به مکانیزه نبودن پروسه برداشت چای ترش در مزارع و باغات شهرستان‌های استان اشاره کرده و می‌گوید: «مشکل اصلی این است که هنوز دستگاه برداشت این محصول در هیچ کشوری طراحی نشده است. منتها اخیراً تماس‌هایی با مؤسسه تحقیقات فنی-مهندسی برقرار کرده‌ایم که ظاهراً به نتایجی در طراحی و ساخت دستگاهی متناسب با کشت مکانیزه دست یافته‌اند.»

حسین جهان‌تیغی به نبود صنایع تبدیلی و فرآوری چای ترش در سطح استان سیستان و بلوچستان اشاره کرده و می‌گوید: «هیچ کارگاه و کارخانه فرآوری چای ترش در استان وجود ندارد و این محصول همچنان به صورت خشک به شهرستان‌های بزرگ مانند تهران، مشهد و... ارسال می‌شود. البته شنیده‌ها حاکی از آن است که این گیاه دارویی پس از خریداری در برخی از استان‌ها به صورت تی‌بگ بسته‌بندی شده و با برند استان‌های دیگر به فروش می‌رسد، در حالی که زحمت اصلی را کشاورزان استان می‌کشند و حالا سود آنها باید به جیب واسطه‌ها برود.»

> سطح زیرکشت چای ترش در شهرستان دلگان در سنوات گذشته حدود ۲ هزار و ۵۰۰ هکتار بود؛ اما امسال سطح زیرکشت آن به دلیل گرانی سرسام‌آور هزینه کارگری، نبود سیستم فرآوری و برداشت غیرمکانیزه سطح زیرکشت ۲۰ درصد کاهش پیدا کرده است

گیاهی سرشار از آهن

وی خاطرنشان می‌کند: «در برخی از کشورها مانند هند و پاکستان از چای ترش شربت تولید کرده و از آن استفاده می‌کنند. گاهی نیز آن را به صورت مربا فرآوری کرده و در بسته‌بندی‌های خاص به فروش می‌رسانند. ما می‌توانیم از این اقدامات ایده گرفته و آن را در جهت بهبود بازار فروش در کشور توسعه دهیم. از سرمایه‌گذاران نیز می‌خواهیم وارد استان شوند و در امر فرآوری و برندسازی این گیاه دارویی پرفایده سرمایه‌گذاری کنند.» مدیر گیاهان دارویی و سنتی سیستان و بلوچستان درباره مزایای چای ترش می‌گوید: «این گیاه سرشار از آهن، مس، اسید سیتریک، آنتوسیانین، ویتامین c و دارای خواص مفید دارویی است و موجب کاهش فشار خون، کنترل کلسترول، رفع اختلالات کبدی، صفرا و کاهش استرس می‌شود. چای ترش منبع غنی از آهن است و بر خلاف چای معمولی سرشار از آهن است. این گیاه به صورت دمنوش مورد استفاده قرار می‌گیرد و برای کنترل فشار خون بسیار مفید است.»

عکس: مونا صیاف‌زاده

«دلگان» رتبه اول تولید چای ترش کشور

شهرستان دلگان واقع در یکی از شهرستان‌های غربی استان سیستان و بلوچستان، قطب تولید چای ترش است که باید در راه‌اندازی واحد صنعتی فرآوری و بسته‌بندی چای ترش در این شهرستان تسریع شود. «قنبر نارویی» مدیرجهاد کشاورزی دلگان به «ایران» می‌گوید: «سطح زیرکشت چای ترش در شهرستان دلگان در سنوات گذشته حدود ۲ هزار و ۵۰۰ هکتار بود، اما امسال سطح زیرکشت آن به دلیل گرانی سرسام‌آور هزینه کارگری، نبود سیستم فرآوری و برداشت غیرمکانیزه سطح زیرکشت ۲۰ درصد کاهش پیدا کرده است. امسال ۱۲۰۰ هکتار از اراضی شهرستان دلگان به کشت چای ترش تخصیص یافت و در هر هکتار حدود ۸۰۰ کیلو از این گیاه دارویی برداشت شد. کشاورزان نیز چای ترش را سر مزرعه با قیمت هر کیلو ۴۰۰ هزار تومان به فروش رساندند. دلال‌ها و واسطه‌ها محصول را سر زمین خریداری کرده و بدون بسته‌بندی و به صورت فله‌ای در سراسر کشور اعم از تهران، مشهد و... توزیع می‌کنند.» وی مکانیزه نبودن عملیات برداشت چای ترش در استان سیستان و بلوچستان را یکی از مشکلات موجود در بازار تولید و عرضه این محصول در استان معرفی کرده و تأکید می‌کند: «متأسفانه هیچ دستگاه مکانیزه‌ای در استان برای فرآوری و برداشت چای ترش وجود ندارد و همه ساله به شکل سنتی و با دست جمع‌آوری شده و زمینه هزینه برداشت این محصول را افزایش داده است. برداشت چای ترش اغلب به صورت خانوادگی انجام شده و بابت هر کارگر روزانه ۷۰ هزار تومان پرداخت می‌شود.»

اشتغالزایی برای ۳۰۰۰ نفر

مدیر جهاد کشاورزی دلگان می‌گوید: «مشکل اینجاست که هیچ دستگاه مکانیزه‌ای برای برداشت چای ترش در کشور وجود ندارد. البته قرار بود یک شرکت، ساخت دستگاه مکانیزه را برعهده بگیرد و هنگام برداشت محصول برای تست نهایی به مزارع شهرستان دلگان مراجعه کند اما خبری نشد. سطوح کشت چای ترش در شهرستان دلگان اغلب کوچک بوده و کشاورزان به صورت خانوادگی در امر کاشت و برداشت این گیاه دارویی مشغول به کار هستند، در حالی که عملیات کاشت، داشت و برداشت چای ترش در شهرستان دلگان زمینه اشتغالزایی بیش از ۳۰۰۰ نفر را به طور مستقیم و غیرمستقیم فراهم کرده است.»

وی به اهمیت فرآوری، بسته‌بندی و برندسازی محصول چای ترش در بازار اشاره کرده و می‌گوید: «در حال حاضر کارگاهی برای فرآوری این گیاه دارویی ساخته و تجهیزات آن خریداری شده است، منتها مشکل نقدینگی و تسهیلات وجود دارد؛ اگرچه بخشی از تسهیلات آن تأمین شده اما به دلیل افزایش تورم، تکمیل آن همچنان به تعویق افتاده است. مدیر جهاد کشاورزی دلگان سودآوری محصول، قابلیت رشد در مناطق گرمسیری و نیمه‌گرمسیری و نیاز به آب کم را مهم‌ترین مزیت‌های کشت چای ترش در کشور دانسته و خاطرنشان می‌کند: «چای ترش دلگان علاوه بر توزیع در داخل کشور، حتی به کشورهای حوزه خلیج فارس، روسیه، افغانستان و پاکستان نیز صادر می‌شود.»

ایران در «ایران»

وضعیت نامناسب آبگیری سدهای خراسان جنوبی

بیرجند- مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای خراسان جنوبی درباره آخرین وضعیت آبگیری سدهای استان به خبرنگار ایرنا گفت: «حجم کل ذخیره‌سازی سدهای مخزنی استان ۷۵.۷ میلیون مترمکعب است که در حال حاضر تنها ۱۵.۴ میلیون مترمکعب آب ذخیره دارند.»

عباس سارانی با اشاره به وجود هشت سد مخزنی در خراسان جنوبی افزود: «در حال حاضر ۸۰ درصد ظرفیت سدهای استان خالی بوده و تنها ۲۰ درصد مخازن آب ذخیره دارند که علت آن کاهش بارندگی و نبود رواناب است.» وی عنوان کرد: «شرایط آبگیری سدهای استان اگر چه نسبت به سال گذشته وضعیت بهتری دارد اما نسبت به یک دهه اخیر وضعیت مناسبی ندارد.» سارانی گفت: «فقط سد نهرین در استان تأمین‌کننده بخشی از آب شرب شهر طبس است که حجم آبگیری این سد نسبت به سال گذشته به دو برابر افزایش یافته اما در مجموع وضعیت آبگیری این سد هم مطلوب نیست و امیدها به بارش‌های بهاری برای آبگیری مناسب‌تر آن است.»

«حاضرمیل» در ایلام روستای ملی کتاب شد

ایلام- مدیرکل ارشاد ایلام در آیین اختتامیه هفتمین دوره جایزه کتاب سال استان ایلام، از معرفی روستای حاضرمیل به‌عنوان روستای ملی کتاب خبر داد. علی هلشی، در آیین اختتامیه هفتمین دوره جایزه کتاب سال استان ایلام با تأکید بر جایگاه ویژه این رویداد فرهنگی، اظهار داشت: «جایزه کتاب سال استان ایلام که امسال به‌صورت دوسالانه برگزار شد، با حمایت معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، مؤسسه خانه کتاب و ادبیات ایران و همکاری مؤسسه فرهنگی هنری اقلیم ۸ به مرحله اجرا رسید.» علی هلشی با بیان اینکه در این دوره ۱۳۸ عنوان کتاب به دبیرخانه جشنواره ارسال شد، افزود: «پس از داوری ۴ اثر به‌عنوان برگزیده و ۸ اثر به‌عنوان شایسته تقدیر معرفی شدند.»

هیچ واحد تولیدی در استان فارس نباید تعطیل شود

شیراز- استاندار فارس، با اشاره به قرار داشتن کشور در شرایط سخت اقتصادی و مواجه واحدهای تولیدی با برخی مشکلات گفت: «دستگاه‌های ذیربط باید با تلاش برای حل مشکلات تولید کنندگان، اجازه ندهند که فعالیت هیچ واحد تولیدی متوقف یا دچار تعطیلی شود.» حسینعلی امیری، چهارشنبه افزود: «کارخانه‌ها و واحدهای تولیدی ثروت ملی هستند هرچند ممکن است مالکیت یک واحدهای تولیدی متعلق به نام یک شخص خاص باشد، اما در نهایت منافع آن به جامعه می‌رسد و لذا کمک به این واحدها و حمایت از آنها نیز در جهت تقویت ثروت ملی خواهد بود.»

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچك ۳ در ۳ یکبار دیده شود

۴۷۲۸

آسان

	۸	۵	۳				۴	
۱		۹		۶	۴	۳		
۳			۵	۹				
۹		۶	۱		۲	۸		
				۷				
		۴	۹		۳	۷		۱
				۳	۶			۲
		۱	۲	۵		۹		۷
	۳				۹	۵	۸	

متوسط

۹		۷		۸	۵			
۴		۶		۳				۹
			۶					
	۲	۱		۵				
۳		۴		۱		۲		۶
				۲		۵	۷	
					۹			
۱				۷		۹		۲
			۵	۶		۸		۳

سخت

				۱	۵		۸	
		۵	۶			۳		
۳					۷		۱	
		۲	۴				۵	
۸		۷				۱		۹
	۵				۳	۲		
	۸		۷					۶
		۱			۹	۵		
	۷		۵	۳				

خیلی سخت

	۹			۵				
	۳		۲		۶			
۷				۳		۲		۶
		۲			۹			
۴				۲				۷
			۱			۳		
۸		۳		۴				۱
			۸		۵		۶	
				۱			۴	

حل جدول سودوکو شماره ۴۷۲۸

آسان — متوسط — سخت — خیلی سخت

یک جدول با دو شرح

جدول روزنامه *ایران* دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

۸۷۰۱

جدول عادی

افقی:

۱ - فهمیده و دانا - بازیگر خانم فیلم «شوهر ستاره» (۱۴۰۳)
۲ - واقع در بالا - غذایی با کدو - پولدار
۳ - پیدا کردن - کلام احتمال - فرود آینده
۴ - پدر فرنگی - ردیف - به‌جای بهرام سوم بر تخت نشست - فرومایه
۵ - احسنت - بوق - پریشان‌پنداری
۶ - پشت سرهم - ظرفی مخروطی‌شکل - متحیر
۷ - متاع - گیاهی طبی مقوی کبد - لای جامه
۸ - اثری بسیار زیبا در شهر «گراش» استان فارس
۹ - هنرپیشه ایفا می‌کند - لاین آهسته رفتن - زور و توان
۱۰ - حرف گزینش - گاز مرداب - اتاق کوچک در کشتی
۱۱ - عضو ورودی غذا - سرخرگ - مقابل «آری»
۱۲ - سود حرام پول - دوش و کتف - هرگز نه - بخیه لباس
۱۳ - توان - نوعی رنگ سبز - جزیره «ژاپن»
۱۴ - قطعی برای چاپ کتاب - صندلی‌ها دارند - شاعر سبک هندی
۱۵ - عهدنامه‌ای بین فتحعلی‌شاه قاجار و ناپلئون - از غذاهای کودکان

عمودی:

۱ - شاعر و لطیفه‌پرداز ایرانی - با عاطفه
۲ - قصد و آهنگ - باقی گذاشتن - ورزش کودک!
۳ - نوعی بستنی - سعی - دنیا و آخرت
۴ - وسیله‌ای برای ترمز - ساحل - ابر غلیظ - همان ارگ
۵ - مدد، یاری - بزرگ ایل - پول «ژاپن»
۶ - دهان - تخصصی - میوه‌ای سرشار از ویتامین
۷ - بلوغ روانی - کنایه از فروختن کالای بنجل و نامرغوب با حیله و تزویر - کمیابی
۸ - برد معروف - کلمه شرط - پول کم‌ارزش قدیمی
۹ - زمین خشک - یک بازی با چوب - متحد
۱۰ - مزد زحمت - طایفه - سنگریزه
۱۱ - پس ندادنی خسیس! - نام زنانه خارجی - چهارمین شهر بزرگ استان کردستان
۱۲ - مرکز «یونان» - نفس چاق - رهبر حزب کمونیست - ستودن
۱۳ - لحظه به لحظه - آشکار کردن - درخت سدر
۱۴ - دریچه، سوراخ - جادوگر - نام دخترانه
۱۵ - لاابالی‌گری - از رشته‌های صنایع دستی

جدول ویژه

افقی:

۱ - فدراسیون جهانی شنا - بازیگر فیلم «قوی‌تر»
۲ - سوار - تهیدست، ندار - لباس بانوان
۳ - پلو خور است اگر نو باشد - کله‌پز - شهری در جنوب غرب تبریز
۴ - گله گوسفندان - قهوه - رود مرزی - تنگی نفس
۵ - اشاره بعید - فاقد آرامش و امنیت - شهر مارکوپولو
۶ - دیکتاتور آلمانی - مجرای آب زیرزمینی - خمیدگی کاغذ
۷ - ایالتی در «هندوستان» - روشنی‌ها - نوعی کبک
۸ - اثری از «شارل آلفرد دوموسه»
۹ - تلفظ «د» - گنجانده شده - بازسازی
۱۰ - رها و آزاد - سهل - جزو زمان
۱۱ - پرنده کلنگ - سستی در کار - از نشانه‌های فعلی جمع
۱۲ - برداشت محصول - همراه عروس - رود اروپایی - تصمیم قاضی
۱۳ - نام دخترانه - جاده مهم - پشه مالاریا
۱۴ - محل‌ها - در دست راننده - نظیر
۱۵ - اثر «هریت بیچر استو» - زادبوم

عمودی:

۱ - فیلم غلامرضا رمضانی - کیسه‌کش
۲ - گلی خوشبو - پرسش - از لوازم آرایش خانم
۳ - موضوع با اهمیت - ترسناک - کمد در گویش اصفهانی
۴ - نوعی توربین - نام «شعبان‌نژاد» بازیگر آقا - کله - موقع تعجب می‌خورند
۵ - قند بلورین - چیزی که در یمن سازند - نه عامی
۶ - جماعت مردم - امر به نالیدن - کنگره سر دیوار
۷ - بزرگ جثه - معاشرت - هر گردی... نیست!
۸ - یکی از دهستان‌های استان آذربایجان شرقی - پخش کردن - بی‌احترامی
۹ - پردلی - تناور - پسوند پاک کننده
۱۰ - زن زیبا - حکم - سعی
۱۱ - سماق - لب و ساحل - کتاب «امیل زولا»
۱۲ - سر و سامان - هنوز بیگانه - زیبا - ترتیب و جایگاه سوره توبه
۱۳ - هم‌آهنگ - مدت زمان معین - نوعی جامه
۱۴ - اشعه مجهول - خانه‌های ریز روی عکس - آزمایش ثابت شده
۱۵ - لازم شدن - تیم مهدی طارمی

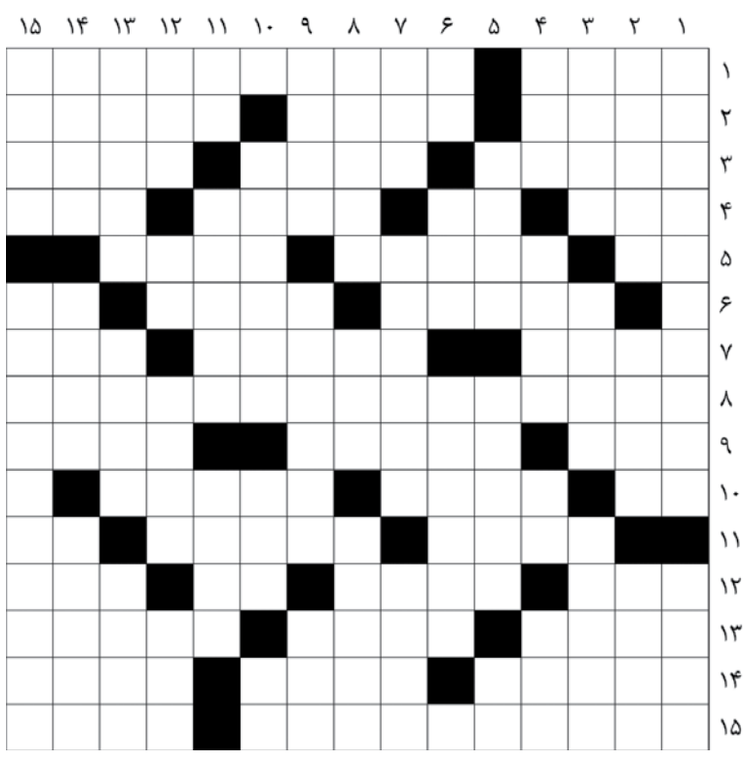

حل جدول عادی شماره ۸۷۰۰ — حل جدول ویژه شماره ۸۷۰۰